

28633 Teoria del Llenguatge

Curs acadèmic 2006-07 (segon semestre)

6 crèdits

Prof. M. Teresa Espinal

Teresa.Espinal@uab.es

B11/268

Descripció BOE: Presentació i desenvolupament del marc conceptual, els mètodes de treball i l'abast fenomenològic d'una disciplina lingüística, d'un corrent de pensament o d'un àmbit lingüístic unificat.

Descripció curs: Examinarem quins aspectes del llenguatge són únicament humans o únicament gramaticals, i quins aspectes no són específics de l'espècie humana. El temari s'estructura en tres grans blocs: (i) la facultat del llenguatge, (ii) l'estructura de la gramàtica i (iii) la relació entre gramàtica i cognició.

Requisits previs: Haver cursat i aprovat ja sigui **Lingüística General I** i **Lingüística General II** en el cas d'estudiants del pla vell o **Lingüística** en el cas d'estudiants del pla nou. És essencial poder llegir articles en anglès.

Estructura del curs: S'alternaran classes en el format tradicional, en què es presentaran els temes centrals de cadascun dels apartats del curs, amb presentacions orals públiques de temes monogràfics per part dels estudiants. Aquestes presentacions orals aniran seguides sempre de la discussió de qüestions puntuals que ha de permetre la comprensió del temari.

TEMARI

- 1. La facultat del llenguatge.** La naturalesa de la facultat del llenguatge. El llenguatge com a fenomen mental. Què és específic i especial del llenguatge humà? Quins aspectes del llenguatge no són específicament gramaticals i quins no són específicament humans? Gramàtica mental. Coneixement innat, coneixement adquirit i coneixement après. Capacitats mentals diferents del llenguatge. Llenguatge i consciència.
- 2. L'estructura de la gramàtica.** Lèxic i gramàtica. La naturalesa de les construccions. L'autonomia de la sintaxi respecte de la semàntica i viceversa. Significat determinat estructuralment. Idiomaticitat. Composicionalitat. L'arquitectura de la gramàtica: models derivacionals i models representacionals.
- 3. La relació entre gramàtica i cognició.** El llenguatge com una finestra al pensament. Concepcions internalistes del llenguatge i del significat. Categories lingüístiques i categories conceptuals. Estructures conceptuals i enriquiment composicional. Significat no composicional. Figura i fons en el llenguatge. La representació de l'estructura de l'espai en llengües orals i en llengües signades. Patrons de lexicalització.

AVALUACIÓ

Es farà un examen final que inclourà preguntes d'assaig i exercicis. La nota que s'obtingui d'aquesta prova serà matisada per la participació i els resultats obtinguts al llarg del quadrimestre en les classes teòriques i a les tutories.

- Un examen final (60% de la nota).
- Presentació oral pública i discussió de temes (30% de la nota).
- Participació a classe (10% de la nota).

TUTORIA INTEGRADA

Les TI es dedicaran a comentar i resoldre dubtes referits a les lectures, a fer exercicis pràctics i a contestar preguntes plantejades a les classes teòriques.

BIBLIOGRAFIA

- Chomsky, Noam (1986), *Knowledge of language*, New York: Praeger.
- ___ (1995), *The minimalist program*, Cambridge Mass.: The MIT Press.
- ___ (2000), "Language as a natural object", *New horizons in the study of language and mind*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Goldberg, Adele (1995), *Constructions: a construction grammar approach to argument structure*, Chicago: The University of Chicago Press.
- Goldberg, Adele (2003), "Constructions: a new theoretical approach to language", *Trends in Cognitive Sciences* 7(5): 219-224.
- Hauser, Mark D. – Noam Chomsky – W. Tecumesh Fitch (2002), "Faculty of language: what is it, who has it, and how did it evolve?", *Science*, 298, 1569-1579.
- Jackendoff, Ray (1994), *Patterns in the mind. Language and human nature*. New York: BasicBooks.
- ___ (1997), *The architecture of the language faculty*. Cambridge Mass.: The MIT Press.
- ___ (2002), *Foundations of language. Brain, meaning, grammar, evolution*. Oxford: Oxford University Press.
- <http://ase.tufts.edu/cogstud/incbios/RayJackendoff/index.htm>
- Pinker, Steven – Ray Jackendoff (2005), "The faculty of language: what's special about it?", *Cognition* 95:201-236.
- Talmy, Leonard (2000), *Toward a cognitive semantics*, 2 vols. Cambridge Mass.; The MIT Press.
- <http://linguistics.buffalo.edu/people/faculty/talmy/talmyweb/TCS.html>